

Ірина Олексіївна Новаковська,
кандидат економічних наук, доцент.
Кафедра землеустрою та кадастру
Національний авіаційний університет

РЕГУЛЮВАННЯ ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ

Постановка проблеми. Конституцією України визначено, що земля є основним національним багатством, яке перебуває під особливою охороною держави. Ураховуючи основоположне значення землі у суспільстві, охорона її повинна здійснюватися правовими, організаційними, економічними та соціальними методами з запровадженням надійної системи контролю за землекористуванням.

Відповідно до Земельного кодексу України контроль за використанням та охороною земель полягає в забезпеченні додержання органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями і громадянами земельного законодавства України.[2]

Контроль поділяється на державний, самоврядний і громадський.

Державний контроль за використанням і охороною земель здійснюється центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері земельних відносин, за додержанням законодавства про охорону земель - центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів. Порядок здійснення державного контролю визначено Законом України «Про державний контроль за використанням та охороною земель».[7]

Самоврядний контроль за використанням і охороною земель, що повинен здійснюватися сільськими, селищними, міськими, районними та обласними радами, в цілому залишається поза правовим регулюванням. У

Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» містяться лише окремі повноваження місцевих рад щодо проведення контролю, зокрема припинення права користування у випадку наявності порушень законодавства, звернення до правоохоронних органів із заявами про перевірку фактів порушень закону, надання землевласниками і землекористувачами певних відомостей щодо стану використання земель. Однак здійснення вказаних контрольних повноважень не підкріплено відповідними санкціями.[8]

Державний і самоврядний контроль являють собою реалізацію земельних інтересів Українського народу через діяльність двох видів публічної влади – органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Перші здійснюють контроль в межах всієї території країни, а другі – на території конкретних територіальних громад. [9] Однак Закон про місцеве самоврядування відносить питання контролю землекористування місцевими радами до делегованих повноважень їх виконавчих органів. Таким чином органи місцевого самоврядування не здійснюють повного контролю за використанням та охороною земель, а наділені лише окремими повноваженнями, які дозволяють їм опосередковано контролювати землекористування у межах їх територій.

Здійснення громадського контролю повинно здійснюватися громадськими інспекторами, які можуть призначатися: відповідними органами місцевого самоврядування; центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин; центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища. Положення про громадських інспекторів повинно затверджуватися вказаними центральними органами виконавчої влади. Досі такого положення не існує, порядок громадського контролю на законодавчому рівні не урегульований, громадських інспекторів немає. Громадські об'єднання не залучено до сфери контролю за

землекористуванням. Отже необхідність створення правової, економічної та екологічної бази для функціонування у державі комплексної системи контролю за землекористуванням є надзвичайно важливим і актуальним науковим завданням.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зарубіжний досвід контролю свідчить про існування в багатьох країнах комплексного контрольного інституту. Так, у Російській Федерації ведуться державний, муніципальний, громадський та виробничий земельний контроль. Громадський контроль, зокрема, здійснюється органами громадського самоуправління, іншими громадськими організаціями (об'єднаннями), громадянами і стосується, насамперед, забезпечення прав і законних інтересів громадян, юридичних осіб, а також дотримання вимог щодо використання та охорони земель. [3, с.15]

У більшості країн Східної Європи земля є об'єктом правової охорони як єдине ціле, як загальнонародне благо, що знайшло закріплення у ряді конституцій та у спеціальних законах (Польща, Угорщина, Румунія). [13] У країнах Західної Європи контроль за землекористуванням є невід'ємною складовою частиною екологічного права, яким забороняється будь-які дії, що завдають шкоди оточуючому середовищу. З цією метою діють програми державного контролю землекористування, оскільки суспільство вимагає такого контролю. [16] Система контролю (LUCs) при цьому наповнюється інформацією щодо обмеження потенційного впливу забруднення земель і змін землекористування на поведінку людей. Регіональні програми реалізуються зі здійсненням контролю і документуються для федеральних і BRAC сайтів з веденням відповідних контрольних списків. [15]

Особливу контролюючу роль у цих країнах відіграють громадські організації, «зелені рухи», об'єднання громадян, окремі громадяни. Громадський контроль за використанням земель здійснюється ще на стадії проектування об'єктів, коли громадські об'єднання знайомляться з інформацією щодо планування типів землекористувань, вносять свої

міркування, зауваження та пропозиції. Основні проектні рішення публікуються в муніципальних засобах інформації. Після узгодження проектів розвитку територій, обговорення їх громадськістю та прийняття рішень муніципальними органами, вони набувають сили закону і є підставою для використання земель.

У США більшість функцій з управління землекористуванням делеговано муніципальним органам. При цьому контроль містить урядові рішення, дозвільні права і вимоги, що обмежують приватне використання земель і природних ресурсів. Необхідність компенсації втрат, пов'язаних з примусовим відчуженням земельних ділянок та обмеженнями у землекористуванні, вирішується відповідно положень 5-ої поправки до Конституції США.[17]

Наукові дослідження та публікації останніх років стосуються, в основному, питань регулювання та здійснення державного контролю за використанням та охороною земель (П.Ф.Кулинич, А.М.Мірошніченко, В.І.Семчик, А.Я.Сохнич, М.В. Шульга). [10,4,11]

Практика організації контролю, аналіз правопорушень, виявлених у ході його проведення, та заходи щодо локалізації опубліковані в працях вчених, які безпосередньо працювали керівниками земельноконтрольних органів (О.О.Бредіхін, О.М.Нечипоренко, І.П.Яцук). [1,5, 12] Звертає на себе увагу той факт, що за період з 2003 по 2012 роки Держземінспекцією, яка контролювала додержання вимог законодавства, жодного факту зниження показників родючості ґрунтів не виявлено. На це звертають також увагу окремі зарубіжні вчені. [14]

Дослідження проблем самоврядного контролю за використанням та охороною земель опубліковані Ю.П.Кулаковським, М.І.Шквиром. Їх суть зводиться в основному до аналізу фактичного відсторонення органів місцевого самоврядування від проведення контролю за використанням земель територіальних громад, зростання кількості порушень норм забудови та використання земель, невжиття заходів до порушників земельного

законодавства з боку правоохоронних органів і судів. [3]

Метою статті є висвітлення результатів дослідження стану контролю землекористування, методичних основ і механізмів формування сучасної комплексної системи державного, самоврядного та громадського контролю за використанням і охороною земель.

Методика дослідження базується на аналізі чинної регуляторної бази здійснення процесу контролю, вивченні практики і результатів діяльності контролюючих органів, монографічних праць вітчизняних і зарубіжних вчених та конструювання законодавчого акту з питань організації контролю.

Виклад основних результатів дослідження з елементами новизни. Усі три види контролю землекористування потребують удосконалення. Державний контроль повинен спрямовуватися на перевірку додержання тих норм законодавства, які містять загальнодержавні вимоги, а не є недоліками організаційної та господарської діяльності власників землі та землекористувачів. Самоврядний контроль повинен мати аналогічні з державним контролем норми законодавчого регулювання. Кардинальне поліпшення діяльності щодо контролю землекористування в державі неможливе без законодавчого врегулювання діяльності громадських організацій, громадських спілок і громадських інспекторів щодо здійснення такого контролю. Потенціал громадських об'єднань необхідно зосередити на суттєве поліпшення якості контролю, його повсюдність, зменшення кількості корупційних діянь у земельній сфері, попередження криміналізації ринку земель.

Загалом практика здійснення контролю землекористування в Україні підтверджує його некомплексність, зростання кількості порушень земельного законодавства, недовірність самоврядного контролю за використанням та охороною земель. Земля потребує охорони не лише від самовільного зайняття та розбазарювання, а насамперед від деградації. Через фактичне припинення робіт по боротьбі з ерозією ґрунтів, засоленням і забрудненням їх важкими металами та хімічними речовинами постійно зростають площі

деградованих земель. Вказані явища в значній мірі є результатом незадовільного здійснення державного контролю землекористування і свідченням того, що форми контролю вимагають кардинальних змін. Передусім, це стосується функціонування самоврядного та громадського контролю за використанням і охороною земель.

Проектом Закону України «Про громадський контроль за використанням та охороною земель», який пропонується у зв'язку з вказаним прийняти, доцільно встановити повноваження громадських об'єднань у сфері контролю; основні завдання цього контролю, права, обов'язки та систему стимулювання громадських інспекторів; визначити порядок проведення громадської експертизи землевпорядної та містобудівної документації.

У законопроекті необхідно законодавчо закріпити участь громадськості у забезпеченні державної політики у сфері землекористування, співпрацю громадських об'єднань із спеціально уповноваженими органами виконавчої влади у сфері державного контролю, дотримання вимог щодо публічності, прозорості, інформованості громадськості про результати здійснення контрольної діяльності.[6]

Структура і зміст законопроекту пропонуються наступними.

Проект

Закон України
«Про громадський контроль за використанням
та охороною земель»

Цей Закон визначає правові, організаційні, економічні та соціальні основи здійснення громадського контролю за землекористуванням з метою забезпечення раціонального використання земель, їх ефективної охорони, відтворення та підвищення родючості ґрунтів, додержання земельного законодавства України.

Стаття 1. Земля як об'єкт громадського контролю та охорони

Об'єктом громадського контролю за використанням та охороною земель є всі землі в межах території України.

Земля як основне національне багатство перебуває під особливою охороною держави.

Статті 2. Основні завдання громадського контролю та принципи його здійснення

Основними завданнями громадського контролю за використанням та охороною земель є:

аналіз додержання органами державної влади та органами місцевого самоврядування вимог земельного законодавства щодо захисту прав на землю юридичних осіб і громадян у процесі регулювання земельних відносин;

участь громадськості у забезпеченні реалізації державної політики у сфері охорони та раціонального використання земель і додержання фізичними та юридичними особами земельного та природоохоронного законодавства;

здійснення контролю за виконанням цільових програм і заходів, передбачених містобудівною та землепорядною документацією, щодо використання та охорони земель шляхом проведення громадської експертизи відповідної документації, залучення громадських об'єднань до обговорення програм, проектів і іншої проектної документації.

Основними принципами здійснення громадського контролю є:

співпраця громадських організацій і громадських спілок, які проводять громадський контроль, із спеціально уповноваженими органами виконавчої влади у сфері державного контролю за використанням та охороною земель;

пріоритет вимог екологічної безпеки над економічними інтересами при використанні земель;

забезпечення публічності, прозорості, інформованості громадськості щодо результатів здійснення конкретної діяльності.

Стаття 3. Суб'єкти громадського контролю за використанням та охороною земель

Громадський контроль за використанням та охороною земель здійс-

нюють громадські об'єднання, що створені відповідно до Закону України «Про громадські об'єднання», та громадськими інспекторами.

Повноваження громадських об'єднань і громадських інспекторів у сфері громадського контролю встановлюються законодавством.

Участь громадських об'єднань у сфері громадського контролю визначається їх статутними документами (статути, положення).

Громадські інспектори призначаються органами місцевого самоврядування за поданням громадських організацій і трудових колективів та за погодженням з відповідними органами виконавчої влади, що здійснюють державний контроль за використанням та охороною земель.

Положення про громадських інспекторів з контролю за використанням та охороною земель затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин.

Стаття 4. Повноваження громадських об'єднань у сфері громадського контролю за використанням та охороною земель

До повноважень громадських об'єднань у сфері громадського контролю за використанням та охороною земель належить:

здійснення аналізу, одержання необхідної інформації про стан додержання органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування вимог земельного законодавства щодо гарантування права на землю юридичних осіб і громадян у процесі регулювання земельних відносин, з оприлюдненням результатів перевірок і подання пропозицій до відповідних органів;

забезпечення участі громадськості у реалізації державної політики у сфері охорони та раціонального використання земель органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування;

надання допомоги органам, що здійснюють державний контроль, щодо додержання фізичними та юридичними особами земельного та природоохоронного законодавства;

сприяння запобіганню порушень законодавства та забезпечення

контролю щодо усунення виявлених порушень;

організація громадських обговорень стану ведення державного земельного кадастру, моніторингу земель, функціонування ринку земель з підготовкою пропозицій щодо прискорення строків проведення відповідних заходів, забезпечення їх прозорості та публічності;

здійснення контролю за виконанням містобудівних і землевпорядних програм і проектів, якими передбачено заходи щодо використання та охорони земель, і залучення громадськості до їх обговорення та оцінки;

організація проведення громадської експертизи містобудівної та землевпорядної документації і надання висновків відповідним державним органам та ознайомлення з ними громадськості;

забезпечення спільно з органами державного контролю додержання стандартів і нормативів у сфері охорони земель, запобігання їх деградації.

Громадські об'єднання при здійсненні громадського контролю за використанням та охороною земель постійно співпрацюють з органами, що здійснюють державний та самоврядний контроль.

Стаття 5. Права громадських інспекторів з контролю за використанням та охороною земель

Громадські інспектори з контролю за використанням та охороною земель мають право:

безперешкодно обстежувати в установленому законодавством порядку земельні ділянки, що перебувають у власності та користуванні юридичних і фізичних осіб, перевіряти документи щодо використання та охорони земель;

давати обов'язкові для виконання вказівки (приписи) з питань використання та охорони земель і дотримання вимог законодавства України про охорону земель відповідно до їх повноважень;

складати акти перевірок чи протоколи про адміністративні правопорушення у сфері використання та охорони земель і дотримання вимог законодавства про охорону земель;

складати згідно до законодавства протоколи про адміністративні право-

порушення, а також подавати в установленому порядку до відповідних органів матеріали перевірок щодо притягнення винних осіб до відповідальності;

у разі неможливості встановлення особи правопорушника земельного законодавства на місці вчинення правопорушення доставляти його до органів внутрішніх справ чи органів місцевого самоврядування для складання протоколу про адміністративне правопорушення;

викликати громадян, у тому числі посадових осіб, для одержання від них усних або письмових пояснень з питань, пов'язаних з порушенням земельного законодавства України;

передавати до органів прокуратури, органів дізнання та досудового слідства акти перевірок та інші матеріали про діяння, в яких вбачаються ознаки злочину;

проводити у випадках, встановлених законом, фотографування, звукозапис, кіно- або відеозйомку як допоміжний засіб для запобігання порушенням земельного законодавства України;

звертатися до правоохоронних органів з клопотанням про подання позову до суду щодо відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, а також повернення самовільно чи тимчасово зайнятих земельних ділянок, строк користування якими закінчився;

брати участь у проведенні громадської експертизи документації;

одержувати в установленому порядку інформацію про стан використання та охорони земель; розподіл земельного фонду, про заходи, які вживаються для поліпшення землекористування.

Стаття 6. Обов'язки громадських інспекторів з контролю за використанням та охороною земель

Громадські інспектори з контролю за використанням та охороною земель зобов'язані:

дотримуватись вимог чинного законодавства при проведенні

громадських слухань, рейдів, перевірок, здійсненні контролю за виконанням програм і заходів та у разі участі у здійсненні громадської експертизи документації;

сумлінно виконувати покладені на них завдання, своєчасно інформуючи відповідні органи влади про результати перевірок дотримання юридичними і фізичними особами чинного законодавства;

провадити своєчасний аналіз, систематизацію та розробку заходів щодо поліпшення громадського контролю громадськими об'єднаннями, забезпечувати їх публічність і прозорість;

щоквартально подавати громадському об'єднанню, які висунули кандидатури громадських інспекторів, та органам місцевого самоврядування, що призначили інспекторів, звіти про проведену роботу та вжиті заходи щодо запобіганню та ліквідації порушень.

Громадські інспектори повинні постійно співпрацювати з державними інспекторами по контролю за використанням та охороною земель у межах територій (зон) контролю.

Громадським інспекторам при виконанні своїх обов'язків гарантується правовий захист, передбачений законодавством.

Стаття 7. Стимулювання громадських інспекторів з контролю за використанням та охороною земель

Стимулювання громадських інспекторів з контролю за використанням та охороною земель здійснюється у тому разі, якщо безпосередньо ними виявлено порушення земельного та природоохоронного законодавства і вжито заходів щодо прийняття рішення відповідним державним органом (земельноконтрольним, природоохоронним, судом, прокуратурою, іншим органом, яким надані такі права) про притягнення винних до адміністративної чи кримінальної відповідальності за фактом порушення або про відшкодування збитків.

Для стимулювання громадських інспекторів органи місцевого самоврядування та громадські об'єднання, що здійснюють громадський

контроль за використанням та охороною земель, можуть створювати відповідні позабюджетні або громадські фонди.

Стаття 8. Організація і порядок здійснення громадського контролю за використанням та охороною земель

Громадський контроль за використанням та охороною земель організовується сільськими, селищними, міськими радами, що призначили громадських інспекторів, та громадськими об'єднаннями, які своїми статутами (положеннями) передбачили проведення громадського контролю землекористування.

З метою координації роботи громадських інспекторів при органах місцевого самоврядування та громадських об'єднаннях можуть створюватися на громадських засадах штаби громадських інспекторів.

Громадський контроль за використанням та охороною земель, дотриманням законодавства у сфері використання та охорони земель здійснюється шляхом:

проведення перевірок щодо використання земельних ділянок, наданих у користування із земель комунальної власності та прав на них;

розгляду звернень громадян, громадських організацій, юридичних і фізичних осіб;

участі у роботі відповідних органів місцевого самоврядування при розгляді питань, що стосуються використання та охорони земель;

участі у роботі комісій при виборі земельних ділянок для надання їх юридичним або фізичним особам ;

участі у роботі комісій при прийнятті в експлуатацію меліоративних систем, рекультивованих земель, захисних лісонасаджень, протиерозійних гідротехнічних споруд та інших об'єктів, які споруджуються з метою охорони земель;

розгляду документації із землеустрою, іншої проектної документації, пов'язаної з використанням та охороною земель.

Стаття 9. Громадська експертиза документація із землеустрою та містобудівної документації

Громадська експертиза здійснюється незалежними групами спеціа-

лістів, а також окремими спеціалістами – експертами з ініціативи громадських об'єднань, що здійснюють громадський контроль за використанням та охороною земель, і органів місцевого самоврядування за рахунок їх власних коштів або на громадських засадах.

Основними принципами здійснення громадської експертизи є її обґрунтованість, компетентність, об'єктивність та прозорість.

Об'єктами громадської експертизи можуть бути регіональні програми та схеми використання та охорони земель, проекти землеустрою щодо організації територій об'єктів природно-заповідного фонду, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення, проекти землеустрою щодо впорядкування території населених пунктів, земельно-кадастрова і земельновідвідна документації.

Громадська експертиза може провадитися незалежно від державної експертизи одних і тих же об'єктів.

Висновки громадської експертизи можуть враховуватися органами, які здійснюють державну експертизу або органами (замовниками), які розглядають, погоджують і затверджують відповідну документацію.

Координація органів громадської експертизи та окремих експертів провадиться центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері земельних відносин.

Стаття 10. Фінансове і матеріально-технічне забезпечення

Фінансове і матеріально-технічне забезпечення діяльності громадських інспекторів з контролю за використанням та охороною земель здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету та коштів громадських організацій і громадських спілок.

Оснащення інспекторів оргтехнікою, засобами зв'язку, службовим транспортом провадиться громадськими об'єднаннями, що здійснюють громадський контроль за використанням та охороною земель.

Стаття 11. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Внести зміни до Земельного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 3-4, ст. 27), виклавши статтю 190 у такій редакції: «Стаття 190. Громадський контроль за використанням та охороною земель.

1. Громадський контроль за використанням та охороною земель здійснюється громадськими об'єднаннями та громадськими інспекторами.
2. Порядок здійснення громадського контролю за використанням та охороною земель встановлюється законом».

Прийняття вказаного законопроекту дозволило б задіяти до здійснення контролю за землекористуванням громадськість країни і могло б стати серйозним поштовхом для переходу на європейські стандарти захисту, збереження та екологічнобезпечного використання основного національного багатства країни.

Ірина Олексіївна Новаковська, кандидат економічних наук, доцент
Кафедра землеустрою та кадастру,
Національний авіаційний університет

Регулювання громадського контролю землекористування **Анотація**

Метою статті є розроблення методичних основ і механізмів комплексної системи контролю землекористування в країні та конструювання законодавчого акту з питань організації цього контролю.

Методика дослідження базується на аналізі чинної регуляторної бази, вивченні практики здійснення контролю та його наукового забезпечення, моделюванні процесу проведення громадського контролю за використанням і охороною земель.

Результатом дослідження є запропонований законопроект, який розроблено вперше. У разі його прийняття контроль громадськості за землекористуванням може стати вирішальним фактором запобігання корупції та раціоналізації землекористування.

Ключові слова: громадський контроль, землекористування, охорона земель, власники землі, землекористувачі.

Ірина Алексеевна Новаковская, кандидат экономических наук, доцент
Кафедра землеустройства и кадастра,
Национальный авиационный университет

Регулирование общественного контроля землепользования **Аннотация**

Целью статьи является разработка методических основ и механизмов комплексной системы контроля землепользования в стране и

конструювання законодавчого акта по вопросам організації цього контролю.

Методика дослідження базується на аналізі діючої регуляторної бази, вивченні практики здійснення контролю і його наукового забезпечення, моделюванні процесу проведення громадського контролю за використанням і охороною земель.

Результатом дослідження є запропонований законопроект, розроблений вперше. В разі його прийняття контроль громадськості за землепольованням може стати вирішальним фактором запобігання корупції і раціоналізації землепольовання.

Ключевые слова: громадський контроль, землепольовання, охорона земель, власники землі, землепольователі.

Irina Novakovska, PhD in Economics, assistant professor

The chair of Land Management and Cadastre,
Natsionalny aviatsiyny University

Regulation of public land control

Annotation

The aim of the article is to develop a methodological framework and mechanisms for comprehensive Land-use control system in the country and the construction of legislation on the organization of this control.

Methodology The study is based on an analysis of the current regulatory framework, the study of the practice of monitoring and scientific maintenance, modeling the process of public control over land use and protection.

The result of this study is the proposed law, designed for the first time. If adopted, the public control of land use can be a decisive factor in preventing corruption and the rationalization of land use.

Key words: social control, land use, land protection, land owners, land users.

Список використаних джерел

1. Бредіхін О.О. Еколого-економічні механізми охорони та відтворення сільськогосподарських земель: автореф. дис на здоб. наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.06 «Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища»/ Бредіхін Олександр Олександрович; НАН України, ДУ "Ін-т економіки природокористування та сталого розвитку НАН України". - К., 2013. - 20 с.

2. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року № 2768- III/ Відомості Верховної Ради України.-2002.-№ 3-4. – Ст.27

3. Кулаковський Ю.П. Самоврядний контроль землекористування/ Ю.П. Кулаковський, М.І. Шквир; за ред. Л.Я. Новаковського. – К.: Урожай, 2007. – 72 с.

4. Мірошніченко А.М. Земельне право України: [навч. посіб.]/ А.М. Мірошніченко.- К.: Алерта, 2012.- 462 с.

5. Нечипоренко О. М. Земельні правопорушення: стан та основні тенденції (інформація з практики Державної інспекції з контролю за

використанням та охороною земель України)/ О.М. Нечипоренко// Земельне право України. – 2007. - № 2. – С. 43-50.

6. Про громадські об'єднання. Закон України від 22 березня 2012 року № 4572 –VI/ Відомості Верховної Ради України. - 2013. - № 1. – Ст.1

7. Про державний контроль за використанням та охороною земель. Закон України від 19 червня 2003 року № 963- IV/ Відомості Верховної Ради України.-2003.-№39.- Ст. 350

8. Про місцеве самоврядування в Україні. Закон України від 21 травня 1997 року №280/97 -ВР/ Відомості Верховної Ради України. - 1997. - №24.- Ст. 170

9. Про охорону навколишнього природного середовища. Закон України від 25 червня 1991 року № 1264 – XII/ Відомості Верховної Ради України. – 1991. - № 41. – Ст. 546

10. Семчик В.І. Земельне право України: [підручник]/ В.І. Семчик, П.Ф. Кулинич, М.В. Шульга; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, Київ. ун-т права НАН України. – К: Ін Юре, 2008. – 593 с.

11. Сохнич А. Державний контроль за використанням і охороною земель: [навчал. посіб.]/ А.Сохнич, П. Колодій. – Львів: НВФ «Українські технології», 2005. – 140с.

12. Яцук І.П. Формування ефективних механізмів державного управління земельно-майновим комплексом України: автореф. дис. на здоб. наук ступеня канд. наук з держ. упр.: спец. 25.00.02 «Механізми державного управління»/ Яцук Ігор Петрович ; МОНмолодьспорт, Акад. муніципального упр. - К., 2012. - 20 с.

13. Kalus S/ Nowe europejskie standardy rzeczoznawcow majątkowych//Gospodarowanie nieruchomościami na terenach wiejskich. Materiały IX krajowej konferencji rzeczoznawcow majątkowych. – Torun (Poland). – 2000. – P.271 – 283.

14. Lerman Z. et. al. Ukraine after 2000: A Fundamental Change in Land and Farm Policy? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.fao.org/worg/Regional/REU/resourser_files/Rethinking_Ukrainian_agr_eform_summary_en.pdf.

15. Land-Use Controls: Comprehensive Plans, Zoning, and Property Restrictions [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.thismatter.com/money/real-estate/land-use-controls.htm>

16. Land Use Control (LUCs)/Cleans at Federal Facilities/US ERA[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.epa.gov/fedfac/land-use-controls-lucs/>

17. Land Use and the States – Robert G. Healy, John S.Rosenberg [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.books.google.com.ua/books?id=2xg...>

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

статті «Регулювання громадського контролю землекористування»

Прізвище	Новаковська	Новаковская	Novakovska
Ім'я	Ірина	Ирина	Irina
По-батькові	Олексіївна	Алексеевна	Oleksiiivna
Науковий ступінь	Кандидат економічних наук	Кандидат экономических наук	PhD in Economics
Учене звання	-	-	-
Посада	Доцент кафедри землеустрою та кадастру	Доцент кафедры землеустройства и кадастра	Associate Professor of the chair of Land Management and Cadastre
Місце роботи	Національний авіаційний університет/Інститут екологічної безпеки / кафедра землеустрою та кадастру	Национальный авиационный университет/Институт экологической безопасности/ кафедра землеустройства и кадастра	National Aviation University/Institute of ecological safety of National Aviation University/ chair of land surveying technologies
Домашня адреса	Київ, вул. Старонаводницька, буд 13, кв. 4	Киев, ул. Старонаводницкая, д. 13, кв. 4	Kiev, Staronavodnitskaya ave., 13, apartment number 4
Службова адреса	Київ, пр. Космонавта Комарова, 1	Киев, пр. Космонавта Комарова, 1	Kyiv, Kosmonavta Komarova ave., 1
Телефон	Р. (044) 4067758 Кв.(044) 5692899 М.+380672702609	Р.(044) 4067758 Д.(044) 5692899 М.+380672702609	Office: (044) 4067758 Home: (044) 5692899 Mobile: +380672702609
E-mail	novmailll@ukr.net	novmailll@ukr.net	novmailll@ukr.net